

با کودکان در موزمک

با کودکان در موزه ملک

تجربه‌های یک موزه برای کودکان

یادداشت

غلامرضا خواجه‌سروی

درآمد: موزه‌ای فعال برای کودکان

رضا دبیری‌نژاد

تورها و کارگاه‌های ویژه کودکان و نوجوانان در موزه

محمد نوروزی

تور موزه در مدارس

الهه سالار

طرح باغ قصه‌ها

لیلا کفایش‌زاده، الهه حریریان

برنامه‌های ویژه گروه‌های خاص کودکان و نوجوانان

نگار ساقریچی، محمد نوروزی، لیلا کلنتری

تاریخ و موزه، راهی پیش روی کودکان می‌گذارند کتابخانه‌ها و موزه‌ها، یادخانه و آثارخانه و بستر و آرامش‌گاه اندیشه‌اند

یادداشت

هو الملک الحق المبین

کتابخانه و موزمک ملی ملک؛ دوستدار کودک

تاریخ و موزه، راهی پیش روی کودکان می‌گذارند

کتابخانه‌ها و موزه‌ها، یادخانه و آثارخانه و بستر و آرامش‌گاه اندیشه‌اند و دستاوردهای اندیشه، هنر و فرهنگ انسان‌ها را نگاه داشته، با روایت و بازنمایی آن‌ها، سخن‌ها برای آدمیان دارند. این نهادهای فرهنگی که شاهکار اندیشه، هنردوستانه و دوراندیشان، تمدن دیرینه بشری به شمار می‌آیند، درونی سرشار از یافته‌ها و ساخته‌ها و یادمان‌های تمدن و جامعه انسانی را از روزگار دیرینه تا امروز در خود جای داده‌اند. کتاب‌های کتابخانه‌ها و آثار موزه‌ها، تنها با گذر از راهروهای اندیشه و هزارتوهای تاریخ، ارزشی بس بزرگ نیافته‌اند؛ آن‌ها سرمایه ارزشمند اندیشه و هنر و فرهنگ مردمانی‌اند که از هزاره‌ها پیش در گذر زیست تمدن و جامعه، جلوه‌ای بیرونی یافته، بازتابند حضور و مانایی بشری بر این کره خاکی بوده‌اند. رسالت کتابخانه‌ها و موزه‌ها در بازشناسی این اندیشه‌ها و دست‌آفریده‌ها اما بر نگاه‌داشت آن‌ها تقدم دارد.

کودکان همچون لوح‌هایی خام، تأثیرپذیرند و ذوقشان به فراگیری، آدمی را بر سر ذوق می‌آورد. آموزش کودکان، از مهم‌ترین دستاوردهای تمدن انسانی به شمار می‌آید. اینان امروزه در جهان از مهم‌ترین گروه‌های هدف نهادهای فرهنگی به شمار می‌آیند. کتابخانه و موزمک ملی ملک، در جایگاه نخستین موزمک وقفی - خصوصی ایران و یکی از شش کتابخانه بزرگ کشور در زمینه نسخه‌های خطی، در سال‌های

گذشته در کنار خدمات‌رسانی همیشگی به گردشگران و پژوهشگران اما با تمرکز بیشتر بر آموزش غیر رسمی کودکان و نوجوانان، توانسته است کارنامه‌ای قابل توجه در زمینه ارائه آموزش‌های فرهنگ و هنر ایرانی - اسلامی به‌ویژه در حوزه آثار تاریخی - فرهنگی بر جای بگذارد. کارشناسان کتابخانه و موزم ملی ملک، در جریان برگزاری تورهای هدفمند بازدید و کارگاه‌های ویژه آموزشی کوشیده‌اند کودکان را به شیوه‌هایی نو با مفهوم و کارکرد کتابخانه و موزه آشنا کنند. کودکانی با وضعیت‌های ویژه، همچون کودکان کار، مهاجر، بدسرپرست و بی‌سرپرست و آن‌ها که برآمده از عامل‌های کلان اجتماعی، فرهنگی و اقتصادی جامعه از پاره‌ای امکانات محروم مانده‌اند، بخشی مهم از مخاطبان این برنامه‌های ویژه بوده‌اند.

کتاب با کودکان در موزم ملی ملک انعکاس گوشه‌هایی از ارائه این گنجینه درخشان به کودکانی است که در سایه کوشش والای حاج حسین‌آقا ملک، بنیان‌گذار و واقف کتابخانه و موزم ملی ملک و توجه ویژه آستان قدس رضوی به پیشرفت و توسعه موقوفه‌ها و برآوردن نیت‌های واقفان، همچون دیگر دستاوردهای فرهنگی این نهاد معظم دینی در جهان اسلام، توانسته‌اند به شیوه غیر رسمی از نفایس فرهنگ و تمدن اسلامی - ایرانی بهره‌ای نو ببرند. این کتاب گزیده‌ای نوشتاری و تصویری از کوشش‌های کارشناسان کتابخانه و موزم ملی ملک در گسترش آموزش غیر رسمی درون‌مایه‌های فرهنگی - هنری با محوریت کتاب و آثار تاریخی به کودکان را دربرمی‌گیرد.

انتشار کتاب با کودکان در موزم ملی ملک با همکاری و هم‌داستانی کارشناسان و خبرنگاران در کتابخانه و موزم ملی ملک انجام یافته است که در آموزش غیر رسمی کودکان و آشنایی آنان با گنجینه هنر اسلامی - ایرانی، هم‌نوا و یک‌دل، برآن شده‌اند بستری نو برای فراگیری آموزه‌های نوین فرهنگ و تمدن اسلام و ایران، از دریچه گنج‌های تاریخی هنرمندان و هنرآفرینان روزگاران گذشته فراهم آورند. انتشار این کتاب اما پایان این راه نیکو نیست... قصه کتابخانه و موزم ملی ملک با کودکان همچنان ادامه دارد ...

دکتر غلامرضا خواجه سروی

مدیرعامل مؤسسه کتابخانه و موزم ملی ملک